

Kiadó hivatal: muzeum-utca 8-ik szám.

Előfizetési árak: Egész évre 16 ft. Negyed évre 4 ft. Félévre 8 ft. Egy hónapra 1 ft. 40

A lap s tdküldésére vonatkozó reklamatiók előfizetési pénzek és hirdetének a kiadó hivatalba intézendők.

EGYETÉRTÉS

Szerkesztési iroda: muzeum-utca 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető minden közlemény ide küldendő.

Börmertelen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Márczius elsejétől kezdve

„EGYETÉRTÉS“-re.

Márczius-junius négy óra 5 ft. Márczius-május három óra 4 ft. Márczius végeig egy óra 1 ft. 40.

Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (muzeum utca 8. sz.) intézendők bérmentesen.

Előfizetheti: vidéken minden kir. postahivatalnál és könyvtárnál, Budapesten minden könyvtárnál, valamint Kocsis Sándor könyvnyomdai irodájában, Országút 39. sz. Luby ház.

Az előfizetési pénzek beküldésére legcélszerűbb a postai utalványlapokat használni.

Hogy a lap pontos széküldésében fenakadás ne történjen, kérjük a tisztelt közönséget, mellőztassanak megrendeléseiket, ille öleg előfizetéseik megújítását mielőbb megtenni.

Budapest, márt. 10.

A nemzet önrendelkezési jogát s e jog érvényesítésének szükségét védelmezni nem lehet szándékunk az azal a sajtóval szemben, mely szolgái hódolattal fogadott a kormány polcán mindenkit, a kitől remélhet, hogy a tányérnyalás élvezetében továbbra is meghagyja asztala mellett. A mely lap a közügy leplevel takargatta az ország vagyonával üzőt legpiszkosabb visszaéléseket, annál ugyan érzéket a nemzeti lét sarkerekei iránt nem kereshetünk. Nem is keressük. Az undor és szánalom vegyes érzetével fogadjuk az elősdi had karl esortetését, melyről ország világ tudja, hogy addig tart, míg egy egészséges szellő follebbenti a szinpadit függőnyt és láthatóvá teszi a dözsölő pulyasz és tivornyázó bün kormányzati játékát. Midőn e fizetett kórta csapatok ivóltözését halljuk, valahányszor pártunk országgyűlési képviselése a magyarság missiójával más feladatot hangoztat minthogy az egy idegen országának gyarmatát és rennye ingyenélőknek tápintézetet állandósítsen e haza földén, nem is száll meg bennünket más ohaj minthogy vessen immár véget népünk józan szelleme a czudar játéknak, melynek ez a kórus kiegészítő részét képezi.

Nem ezek ellenében szólaltunk fel tehát, midőn pártunknak a polgársághoz intézett felhívása folytán történt hirlapi nyilatkozatokra kitérünk. Ha ezeket tekintőnk úgytünk elleneinek, toll helyett a seprő is megjárná, hogy éktelen lármaüktől megistiztita körünkben a levegőt. Nagyobb bajt látunk abban, hogy a nemzet nagy részének erkölcsi színvonala leszorított arra a fokra, a melynél ha magasabb foglalna el a transzaccio oly nyomorult neme, minőt az országgyűlési ellenzék egykori vezérármánya végbe vitt, közvéleményünk felháborodása nélkül képzelhető sem lenne. Hát valóban oda jutottunk, hogy a függetlenség aspirató kihalni meg azok kebeléből is, a kik egy nemzetietlen politika balkövetkezmenyeinek, nem tisztá tudatában miképen ma. hanem csak sejtelmével ellenzékék azon közgyi pactumot, melyet az uralkodó többség rendszerének alapjává tett?!

Isten látja lelkiunket, mi bizony a hazafiságot nem követeljük a magunk szabadalmául, de sőt azt a napot üdvözölök legmelegebben, a midőn honszeretünkben részeseink látnok e föld minden lakóját. Ha nem az volna hitünk, hogy csak a közügy elmozdítására választott utra nézve térnek el tőlünk ellenfeleink, hanem a hazafiság követelményeit illetőleg egyek vagyunk, kétségre kellene esnünk e nemzet sorsa fölött. E hitünkben csak is azt követeljük a magunk számára, hogy azt az utat, melyet mi min. hazánk boldogulásához vezetőt ismerünk el és követünk, ha már egy e dül helyesnek nem, de oly tiszteletre méltónak és soha el nem hanyagolandónak tartsa mindenki, mint az alkotmány szabadságra törekvő országok politikai pártjainak bármelyikét. De ha nem vártuk ennek elismerését a journalistikai bérenczektől, kiket Bach és Schmerling politikája annyira „lelkessített“ mint az alapítási korzak mestereinek üzelmei, annál nyomatékosabban követeljük azt politikai pártjaink romlatlan elemelői, romlatlan annyiban, a meynyiben nem a lelkiismeretlen kufárság, hanem a haza érdekeinek felfogására nézve alábbszállott erkölcsi színvonal vette rá csupán egy oly politika támogatására, melynek alapja nem a nemzet önállósága.

Követelhetjük ezt a volt Deákpárttól és nem inkább, mint a volt Tiszapárttól. 1861-ben és 1865-ben amazokkal együtt, 1875-ig ezekkel közösen bírtuk kindulási pontul Magyarország államiságának követelését. A mi egy évtized előtt egyhangu ohaj volt, az meggyöngülhetett, az — lehet, még nincs bizonyosság rá — egy kis töredékben találhatott csak elszigetelt menedéket, de jogosulatlanul nem lehetett és nem is lesz soha, ha csak az immoralitás végképen méltatlanná és képtelenné nem tesz bennünket az állami létre.

Nincs az az opportunítási alkalmazkodás, mely ennek ellentmondhatna. Az e fajta jószándék ezt nem is tette. Sem Deák Ferenc sem Senyei Pál

sem tagadták azt és nincs okunk kétségbe vonni, hogy ok is nagy szerencsétlenségnek tartanak, ha a valódi államképzés kellei végkép elenyésznek közöttünk, a mint hogy elenyésznek, ha a függetlenség eszméje kiirtatnak Magyarországon a mostani kozjogi alapan való általános megnyagvást által.

De hat a Tiszapárt opportunítása nem abból az anyagból való, a mely megtüri a józan elemzést. A renegátok rajongásával vetette magát e párt uj hitére és miképen azok, konokabb lett apostasiájában és örjögöbb ennek védelmében, mint az ó-hit törzkövetői. Az a hang, melyen a szabadelvűnek patentirozott kormány-párt felhivatalos lapja az „Ellenőr“ szól azon eszméről, melyek egykor állítólag életre hívták, tultesz a Deákpárttal személt cizmorák torkán és nincs abban egy csepp részérem, és tisztesség a mult irányában. Még a gyalázathoz bukott nő is, mig végképen el nem merül a bün fertőjében, egy ideig titkolja becstelenségét. Sohase kurjogasson olyan nagyot. Elhiszünk egy szavára, hogy nincsen benne az erénynek még csak habozó nyoma sem. És elhiszünk azt is, hogy lelkének nem lenne nagyobb gyönyörűsége, mintha az egész világot olyan korcsnak tudná, a milyen ő maga. Más czélja mi lehetne, midőn ölelkészre szólít fel bennünk Miletioscel, hanem mi már csak átengedjük az ölelkész buja élvét annak a pártnak, a melynek kebelében horvátok és szászok mellett az alföld képviselői csak oly jól megférnek mint Csermátny Lajos és Pulszky Ferenc.

szabad elv, szabad személyek. Mende Bódog.

A „függetlenségi párt“ ma, csütörtökön d. u. 4 órakor értekezletet tart saját helyiségében.

Wenkheim b. miniszterelnök pesti lakásán az esti órákban napontékn tartanak min. tanácsok. A tegnapiesti min. tanács a horvát főispánok kinevezése tárgyában, a horvát kormány által tett javaslatokkal foglalkozott.

Tisztelet szerkesztő ur! Becses lapja mai számában megjelent azon közleményvel szemben, hogy a pestmegyei Deák- és balközép-párt a fusio tárgyában f. hó 15-én délután 4 órakor a Hungaria szilárdaban tanácskozást tart: szükségesnek látjuk kijelenteni, miszerint az érintett tanácskozás megtartásáról tudomásunk nincs, sőt ellenkezőleg ugyanazon napon a pestmegyei baloldal ön állítólag fogja értekezletét megtartani.

Kelt Budapesten 1875. márcz. 10. Gubody Sándor, Gulner Gyula, Jankovich Miklós.

A „Debrecezen“ mai száma egy felhívást intéz Debreczen választópolgáira, mely felhívásból adjuk a következőket: Debreczen, márcz. 9

Polgárok! A debreczeni első választókerületben, a hol eddig az országgyűlési képviselőket Tisza Kálmán viselte, folyó hó 24-én új választás lesz.

Ekkor fog megválni, hogy ama választókerület polgárai valóban az elvek harczoisai? 1872-ben e kerület a bihari pontok alapján, az állami önállóság zászlója alatt választá meg egyhangulag képviselőjét.

Kétségtelennek tartjuk, hogy a polgárokat akkor sem Tisza Kálmán személye, hanem — a nemzeti önállóság eszméje lelkesíti.

A t. képviselő ezen elvek szolgálatából átlépett azon táborba, a mely ellen akkor is küzdök.

Nekünk nincs okunk, hogy kételkedjünk azon elvek helyességéről, a miket három év előtt Tisza Kálmán hangoztatott.

Honpolgári kötelességünk tehát, — hogy most is — a bihari pontok alapján válasszunk képviselőt.

A nemzet sreme tekint Debreczen városra. Örök szégyen volna rákn nézve, ha polgáraink az elvűtlenséget támogatnák. A magyar alföld fővárosának példát kell mutatni, hogy nem személyekért, hanem — elvektért lelkesül.

Ritkán jön el az alkalom, midőn legszentebb polgári jogainkat gyakorolhatjuk. Epen azért kell az alkalmat lelkiismeretesen használnunk.

Gyűljenek össze az elvű polgárok mielőbb, először is határozzák el, hogy programjuknak ismerik-e még most is a — bihari pontokat, vagy nem?

Csak azután válasszák meg az egyént, a ki ama elveknek most is hű képviselője.

Polgárok! A haza nemtője megvárja tőletek, hogy a nemzeti önállóság és függetlenség eszméjének — mint önzetlen hazafiakhoz illik — tartóritatlan bajnokai legyetek! Azért tehát: „Fél a zászlóval magásra. Egész világ hadd láthassa! Hadd lássák és hadd olvassák! Rajta szent szó van: szabadság.“ Polgárok! Zendüljön meg most is ajkaitokon az egykori választási dal, változtatva, a mint ama dal hőse változott: „Olyat kell választani, Ki megáll a lábán, Nem mint Tisza Kálmán!“

Budapest, márczius 10.

Sehogy sem megyen a dolog! Az egyesültek teli torokkal hirdetik, hogy a kozjogi pártharc végét érte, és hogy parlamentarism életünkben új természetes alakulások foglaltak helyet. Ki van mondvá, hogy a 1867. egyezségnek eredménye vitin kívül áll és a pártok egyedül a belrendelkezés kérdése körül fognak sorakozni. Csermátny a betanított papagájnak fáradhatlan stupiditásával ismétli urának minden intésére, hogy csak a liberalis és conservatív pártok alakulása ad valóságot a parlamentarism életnek és a miniszteri felelősség elvének. Tisza Kálmán fakklyás menetet is rendeztet a „szabadelvű párt“ tiszteletére úgy, hogy a mulatságok költségeiről, a rendező ifjúságnak ne kelljen sokat tudnia.

De mindez nem használ semmit. Officiozus hazugság s fákljavasárló áldozatkészség kárba vesznek. A természetes pártalakulás körében a legfurcsább zavar és képtelen ziláltság uralkodik. A természetes alakulók teljeséggel nem ismerik fel sem önmagukat, sem egymást nem tudják miben hasonlítanak és miben különböznek. Az ugynevezett szabadelvűnek nem értik saját elnevezésüket s azt tartják, hogy úgy jutottak a czim alá, mint Pontius a credőba. A kijelölt conservatívek meg épen anachronismusnak nyilvánítják a nekik szánt elnevezést és ezernyi látszanak, hogy minden más czim jobban illenék rájuk.

Szegények, mihamar temették el a kozjogi pártküzdelmet! Nem tudjuk, az élőkötől vagy a halottaktól félnek-e inkább. A kozjogi elveknak még van pártjuk Magyarországon parlamentjének és ha az elvek hívei megfogytak is, beinők most fokozott erővel fog nyilatkozni az igazságnak és a lelkiismeretnek hangja. Oh ha csak a parlamentarism küzdelemnek egyes taktikai előnye képeznék dicsvágyunk tárgyát, pártunk helyzetét a legiriglyendőbbnek kellene mondanunk. Mennyi diadalt, mennyi erkölcsi elégtételt az ellenfelek mennyi megszégyenítését lehet elérnünk. Micsoda csábító kilátások nyílnak számunkra, a jövőben, hol az új természetek alakulásnak az örökös hazudozásból, a folytonos megtagadásokból kik megélné, ellenben mellettünk napról-napra csafolhatlanabb erővel kell a tényeknek beszélnök.

Bizony tapasztalhatni fogjuk, hogy a kozjogi oppositio csodálatos természettel bír; talán sokkal nehezebb lesz jét elviselnök, épen mikor kisebb számmal lesz ellenökben. Mi érezzük, nemcsak hogy élünk, de hogy az életnek elpusztíthatlan erejét nyertük örökségül. Az egyesültek táborában jó lesz várni a halál ítélettel. Ha az apostatákban meg is halt a kozjogi oppositio, a népmonda tud olyasmit is beszélni, hogy a holtak szellemei a legveszélyesebb küzdelmekre képesek: a természetes pártalakulásnak még nagyon meggyűlhet a baja félelmetes kísérletekkel, kikről hatástalanul pattan vissza a golyó, kiket nem érhet a kard vasa, és kiknek megtámadása mindenkor csak a támadónak válik kárúra. Nem sokára hangzani fog a nemzetnek nagy ítélete. Ki tudja, kik lesznek végleg elmarasztalva a politikai és erkölcsi halálában.

Aligha nem telik el nehez aggodalmakkal azok lelke, kik most nemcsak a nemzetnek megszentelt multja, de saját legközelebb multjuk ellen kellésznök sikra szállani és kiknek holnap ünnepelesen meg kell tagadni azt, mit tegnap esküvel erősítettek. Ha egyedül arról volna szó, hogy kozjogi párt is létezzék a hazában, derült bizalommal tekinthetnénk a jövőbe. Hangozathatják még annyira a választások „erélyes vezetését“ — mi nem akar egyebet jelenteni mint a törvénytelen erőszakosság és a kormányzati visszaléteké újabb színrehozatalát — mi erősen meg vagyunk győződve, hogy pártunknak fenmaradása erősen össze van forrva a nemzeti öntudattal, mely a nemzetnek léteéről ad számot. És azért nagyon jól fogják tenni azok, kik bennünk az utolsó mulhánokat temetik, ha nem feledekeznek meg a régi nótákról, hogy a kozjogi oppositio teszi lehetőtlenné a helys parlamentarism tevékenységét. Még szükségök lehet rájuk. Biztos reményünk lehet rá, hogy az új balközépi mamelükság igen könnyen fogja a nótát elsajátíthatni. Addig pedig csak járják a szateretre méltó indian szokások szerint vad tánczaikat a kozjogi oppositio sirja fölött.

A „Hon“-t, mely vak odaadással kezdi támogatni a kormányt, tulbuzgósa tegnap valóságos absurdumok állítására ragadta. Ma meg is felelt neki lapársunk a „Közérdek“ és „Reform“. Az első így szól: „A „Hon“ t felhivatalos tulbuzgalma következő calculusra ragadja: „A kormány“ a budgetet elfogadta úgy, a mint a pénzügyi bizottság azt letárgyalá; de ösből 1,600,000 forint a fedezetből, mint a mire nem lelt számitást és 2,800,000 forint a kiadásokból, mint mennyit már az időben meg akar takarítani. — Így tehát már ez első feltételel 4,400,000 forinttal javítja a mérleget.

A „Hon“-ról valaki egykor azt a rossz élcezt költötte, hogy vezérczikkeit gymanasialisták írják. Mi ezen insinuatiónak sohasem adtunk hitelt. De föntbebi számitása után arra vagyunk bátrak figyelmeztetni a „Hon“-t, hogy pénzügyi számműveleteinek felulvizsgálására nem ártana egy elemi tanuló szerződtetnie.

A „Reform“ ezt mondja: „Az embernek valóban fáj a szíve, mikor az ily szerény örömet, milyen ez, kajánul megrontani indul. Ime az egyszeri ember okoskodása: 100 forint, a mely ruházókásra kellene, nincs meg, 200 forint pedig nem tudom honnan vegy-k, ez összesen 300 ft, ennyivel tehát gazdagabb vagyok, ennyivel „javult“ a mérlegem“. De eszembe jut, hogy egy ötvenezer forintot jószágot is akartam venni; minthogy pedig ez az 50,000 forintom sincs meg, sem forrást nem tudok a honnan kiteremtethnöm, tehát világos, hogy ezzel is javult a mérlegem, a mi összesen 50,300 ft. „Azt hiszem, másfél percnyi gondolkodásra elég érdem“ — ekepen biztosabbá tenni budgetemet. Oh Hon! mely-

nek Árpád vére — kalánál ette a pénzügyi tudományt. Ez ugyan nem kadencia, de versnek nem rosszabb, mint pénzügyi tudománynak a Hon tudomány.

Viszonsóság. A kir. bíróságokhoz oly rendelt menesztetett az igazságügyminiszteriumból, miszerint a külföldi, jelenen német birodalmi bíróságokhoz küldendő megkeresések német nyelven szerkesztessenek, illetőleg átfordíttassanak, onnan azonban csupán német nyelven szerkesztett megkeresések érkeznek. — Sőt még a bécsi bíróságok megkövetelik a német nyelven levelezést; ök azonban korántsem irnak ide magyarul soha! Hát nem kiáltó bizonyíték-e ez is arra, hogy nem vagyunk független állam? Az új kormány — nemde agyonhalgatandja e kérdést? Ugy mint elősdi!

Azon hir, hogy a fővárosi rendőrség ismét a fővárosi hatósága alá szándékoztatik helyezettetni, a „P. N.“ szerint, eddig semmi alappal sem bír.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése márcz. hó 10-én. Elnök: Ghyey Kálmán. J e g y z ő k: Szeniczey, Huszár, Mihályi, Wächter. A k o r m á n y teljes számban van jelen.

Az ülés d. e. 10 órakor megnyitván, a mult és legjuzoknyve észrevétel nélkül hitelesítetik.

Kérvények: Muzsaly S. a hatvani k. h. egyházközségtanárságának kérvényét a bécsi mélt. ny. ügy. bizt. részéről felvett és a legjuzoknyve tárgyalván, — V e c s e y I. b. a kir. várm. felkötés nélküli népművelési egyesület a népművelési ny. ügy. bizt. részéről felvett kérvényét, — P a b r i c s K. a Sogás Árszék kért kérvényét a távollevő képviselők ellen, továbbá a hagyatékai, árva- és bagyall-ügyeknek a közigazgatásúhoz átátvése iránt.

Élnök jelenti, hogy az igazoló bizottságba Gullner Gyula választott be. A mult ülésen a bizottságokba történt választások eredménye kihirdettetvén, ez a következő:

A pénzügyi bizottságba bevásztatott Molnár György és Harkányi Frigyes; az adóügyi bizottságba Tisza László és Nagy György; a közoktatási bizottságba Várady Gábor; a kataszteri bizottságba Beniczky Gyula és Ernusz Sándor; a közalapok megvizsgálására kiküldött bizottságba Huszár Imre; a gazdasági bizottságba Domahidy F., a n a p l ó b i r á l ó bizottságba Toszt Gyula.

Napirenden van az 1875-ki államköltségvetés részletes tárgyalása.

Simonyi Ernő: T. ház! Mielőtt a napirendre áttérnénk, bátor vagyok a t. házat arra figyelmeztetni, hogy a költségvetés tárgyalását a ház tulajdonképen már régen megkezdte s csak a közbejött kormányválság következtében szakította meg. Ugy hiszem, hogy a fonalat ott kell fölvennünk, hol az megszakított. A mult alkalommal a t. ház többsége a betervezett költségvetés a részletes tárgyalás alapjául elfogadta. Már most a ház ezen határozata ellenében úgy hiszem, hogy a kormány előterjesztését külön tárgyalás nélkül elfogadni nem lehet. Lényegére nézve azonban úgy hiszem mindögy lesz, akár az előbbi kormány által benyújtott költségvetés alapján indul meg a tárgyalás, akár a pénzügyi bizottság által elfogadott és módosított költségvetést fogadják el. Nekünk azonban a ház előbbi határozatához képest, miután a többség az előbbi kormány által benyújtott költségvetést fogadta el, azt kell tárgyalnunk. Azonban, midőn a multkor a költségvetés tárgyalatott, a pénzügyi bizottság általános jelentése volt tárgyalás alatt, s ezen általános jelentés megvitatván; annak azon része, mely a költségvetést elfogadás végett ajánlja, elfogadattott.

Hanem vannak az általános jelentésnek némely más részei is, melyekre nézve a képviselőház mindenkor egy előzetesen, vagy a tárgyalás végén hozott határozatokat. Vannak ugyanis bizonyos általános nézetek és elvek felemeltve benne, melyek részint a megtakarítások minő módon eszközésére, részint a jövedelmek minő módon gyarapítására vonatkoznak. Ezek csak általános elveket pendítenek meg, de szükséges mégis, hogy a képviselő ház arra nézve nyilatkozzék, ha valjon a pénzügyi bizottság e nézetei elfogadják e helyesli-e vagy nem. Nézetem szerint ezt tenni akár most lehet, akár ha jobban tetszik a t. háznak a budget-tárgyalás végén. Nekem tökéletesen mindegy, de azt hiszem, hogy mint addig eljártunk, úgy kell eljárunk ez alkalommal is, hogy t. i. azokra nézve, melyekre nézve a pénzügyi bizottság általános elveket terjeszt élnk, határozatokat mondjunk. Ez volna az első észrevétel, melyet tenni bátor vagyok.

Második észrevételtem vonatkozik a költségvetés igen lényeges részére, t. i. a fedezetre. Jelenleg úgy vagyunk, hogy tulajdonképen elegendőnk tájékozva nem vagyunk. Igaz, hogy a pénzügyminiszter ur multkor felszólalása alkalmával általános vorásokban megmondotta, hogy minden keresi ő a megszavazandó költségvetés fedezetét, hanem ez annyira fontos, annyira lényeges részét képezi a költségvetésnek, hogy tulajdonképen egy formszerűti kormány előterjesztés nélkül a fedezetet illetőleg a költségvetés tárgyalásába bele nem lehet menni. Ezt vitattuk mindenkor, és különösen akkor, mikor talán az egész parlamentarismus tapasztalati közt mint egyedül álló, a mult esztendőben, oly költségvetés terjesztett elő, mely fedezet nélküli volt. Ezt így mi úgy tekintettük, mint oncska költségvetést, és a ház csak kivételesen ment annak tárgyalásába. A tapasztalás, melyet a ház ezen költségvetés tárgyalásánál tett, nem volt olyan, mely arra bősáthatná, hogy újra oly költségvetésnek tárgyalásába bocsátkozzék, melynek fedezetét nem ismeri.

En nem akarom azt indítványozni, hogy ezen hiány következtében most a költségvetés tárgyalását azon időre halasztzuk el, a mikor a hiány pótolva lesz, hanem azt hiszem méltányosnak fogja találni a kormány a maga részéről is azt, ha azon kívánságot fejezem ki, hogy a fedezetre nézve a kormány formszerűti előterjesztést tegyen, hogy ez iránt a ház idejékorán tájékozva lehessen — és ezen előterjesztés — a mint eddig és mindig szokásban volt, véleménynyel végett a pénzügyi bizottsághoz utasítsák és ezen véleménynyel együtt kerüljön a ház tárgyalása elé. En, mondom, nem akarván hátráltatni a budget-tárgyalás részletes megkezdését, nem kívánom, hogy az előzetesen történtek; ideje lesz a miniszter urnak ezt elkészíteni, be-terjeszteti és talán a pénzügyi bizottságnak a véleményét is beadni akkorra, mikor a t. ház a budget-tárgyalás részletein keresztül menve, megállapított a kiadásokat, melyeknek fedezete szükséges.

Kiadóháza... Előfizetési... Budapest, 1875.

egy fogadóba. A pandurok megérkeznek; a fogadó körül... a fogadó körül...

A budapesti rabsegélyező egyesület közgyűlése... a közgyűlésen...

Rövid hírek. József főherceg az elhunyt... a főherceg elhunyt...

A házasságok... a házasságok...

Közgazdasági értesítő. Terményárak... a terményárak...

Liquidáló takarékpénztár... a takarékpénztár...

Iparkialítás Újvidéken... az újvidéki iparkialítás...

Budapesti gyapjúvásár... a budapesti gyapjúvásár...

Kivonat a „Budapesti Közlöny”

(márc. 10-ki számból.) Árverések... a kivonat...

Nemzeti színház... a nemzeti színház...

H I R D E T É S E K.

A FRANKLIN-TÁRSULAT

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda kiadásában Budapest, (IV. egyetemutca 4-dik szám) megjelent minden hazai könyvkereskedésben kapható :

A természet könyve, közérdekű olvasmányok a természettudományok köréből.

BERNSTEIN A. német műve után. I-IV. füzet. Egy füzet ára 50 kr. A mű összesen husz füzetre van tervezve, egy pótlékkötettel ; havonként egy füzet jelenik meg, melynek ára 50 kr.

ELŐRAJZ:

A tudomány minden ágazatai között a természettudományok azok, melyeknek terjesztése és ismertetése sok hiányban szenvedő tanrendszerünk a legkevésbé gondot fordít, felsőbb és alsóbb tanintézetekben egyaránt még ma is sokkal nagyobb súlyt fektetnek a holt nyelvek tanítására, mint a mindent fontottnak, minden élet alapfeltételét képező természettudományok megismertetésére. És ha megdöbbenünk, hogy az érettebb koru nemzedéknek még többet és kizárólagossággal kellett foglalkoznia e „holt bölcsesség”-gel, úgy hisszük, a tisztelt olvasóközönség egyetértve velünk abban, hogy légszorgot pótolunk szaktudományi művekben úgy sem föltötte gazdag irodalmunkban, midőn az e tekintetben csaknem páratlanul nagy német irodalomnak e kitünő termékeit anyanyelvünkre átültették. Tettük pedig ezt annál is inkább, mivel komolyan meg vagyunk győződve, hogy a magyar faj sajátosságos s nem föltötte előnyös helyzetében, csak úgy állhat meg sikerrel a népek nagy versenyében, ha a reáltudományokban, melyekre van alapítva korunk egész iránya, szintén lépést tart a többi művelt nemzetekkel.

A természet könyve, közérdekű olvasmányok a természettudományok köréből, az óriási lépésekkel előre haladó természettudományok körül tett legújabb, részben még ki sem merített fölfedezéseket tárgyalja.

E tárgyalások az egész munkán keresztül a legkönnyebben érthető népies nyelven vannak tartva. A népies, könnyen érthető modor föltötte teszi megjegyeznünk, hogy e mű, mely a természettudományok összes ágazataira kiterjeszkedik, nem száraz elméletből áll, de másfelől teljesen kimerítő sem lehet.

Nem is ez rendeltetés. E munka feladata az, hogy könnyűvé tegye az olvasó számára a további önképzést a természettudományokban, kedvet ébresszen erre nála, és megismertesse a közönséget élet számos oly jelenséggel, melyeket csak a megszokottság folytán nem tartanak sokan csodának, de melyek magyarázatát adni éppen nem képesek.

Magyar legyen remélünk, hogy a feladatát híven fogja teljesíteni. A mű további ajánlatára nézve, hangzatos szavak helyett, ide jegyezzük tartalmát főbb vonalaiban. Ebből megítélheti mindenki, mit várhat e vállalatól, melyet ezennel bizalom'eljesen az olvasóközönség elé bocsátunk. Budapest, szeptember hóban.

Franklin-társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Az eddig megjelent hat füzet tartalma:

- I. füzet. A gyorsaság. — A föld súlya. — A fény- és távolság. — Időjárás. — Virág és gyümölcs. — Tüszerek a nép számára. II. füzet. A táplálkozás. — Az állatok ösztöne stb. III. füzet. A természet titkos erőiről I. — Ha egy érzékünkkel több volna. — Ha egy érzékünkkel kevesebb volna. — A különböző vonzerők. — Mit értünk „parány” alatt? A tömeg vonzereje. — A hold futása, összehasonlítása egy ágyugolyó futásával. — A delej (magnes) ereje. — A föld delejes ereje és hatása stb. IV. füzet. A természet titkos erőiről II. — A galvanizmus jelenségei. — Mit értünk galvanizálás alatt? — A villany-szíkra. — A galvanizálás. — A villanyos fény gyakorlati alkalmazása. — A villanyos táviratok. — Siemens és Halké táviratai. — Az író távirata. — A Caselli-féle távirat. — A villanydelejes órák — Állati villanyosság stb. V. füzet. A természet titkos erőiről III. — A vegyi titkos erők. — A titkos erők különféle...

TEMESVÁRY MANÓ

Budapest, király-utca 1. sz. ajánl. HÖLGYEKNEK: Fűző topánkákat brünnelből fűnyámas orral, szép him-zés díszrel 2 fűt 70 kr. Fűző topánkákat erős bőrből, fűnyámas orral, szőzerve és srófol talpakkal strapára 3 fűt 50 kr. Topánkákat gummi-buzával brünnelből fűnyámas orral, magyar szarvára, finom kiállítás 3 fűt 50 kr. Topánkákat gummi-buzával erős elággrain bőrből, szőzerve és srófol duplatalppal, nagyon tartósak 3 fűt 80 kr. URÁKNAK: Topánkákat finom chagrinn duplábórból 4 fűt — kr. Topánkákat vízköves bőrből, szőzerve és srófol duplatalppal, igen erősak 4 fűt 50 kr. Topánkákat finom gitbőrből, exifra, fűnyámas orral szalonna és bába valók 4 fűt 50 kr. Topánkákat erős vagy szalon lakbőrből, szőzerve talppal, srófolnaka, igen tartósak 5 fűt 50 kr. Vadászcsizma: dupla bage lábbal vagy vízköves bőrből háromszorosan srófol duplatalppal 11 fűt — kr. Ugyanazok erős lakos bagaralakkal 12 fűt — kr. Fűző-topánok vízköves, vagy bagariabőrből, srófol duplatalppal 3 fűt — kr. Leány-topánok brünnelből vagy bőrből, igen erős szőzerve duplatalppal 2 fűt 60 kr. Gyermek-topánok brünnelből, vagy bőrből, igen erősak, vassal szőzerve talppal, igen jók és tartósak 1 fűt 80 kr. Kimerítő árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Viádkról jövő megrendelésekre — postai-utánvét mellett — legnyugybi gond fordítatik

A „Kömlökert”

vendéglőt ajánlom a t. közönség hajlamiba és látogatására. Boraim Badacsony hegyvidéki, somlyói, Tokaj hegy-aljai esri, viszont és ménsi természetes borokból, legjelesebb természetünk pinceből kerülnek. Konyhám ebédre és vacsorára izletes és házias magyar konyha (hetenkint háromszor töltött káposzta.) Bakonyi István igazgatója alatt jól szervezett magyar daltársulat tart előadásokat naponként este. Sárközy és Keeskenéti jeles zenetársasága játszik naponként. Schunda J. V. u. j szerkezetű pedalczimbalmán Pinter Pál játszik. Solid és realis szolgálat mellett élvezetes és kedélyes szórakozást nyujtok a t. közönségnek. Tisztelettel Parragh Gábor.